

KORRESPONDENT — KRAIOWY
Y ZAGRANICZNY.

WIADOMOSCI KRAIOWE.

Dnia 13. Lutego. JP. Sywers Ambassador Najiaśniejszej Imperatorowej Rossyjskiej przy oddaniu wizyty JP. Mnischowi Marszałkowi W. Koronnemu oświadczył swe żądanie mieć na dniu intrzejszym audyencyą u NAYIAŚNIEYSZEGO PANA.

Dnia zatym 14. JP. Ambassador iachał w paradney swey sześciu-konney karecie do zamku. Gwardya Koronna przeieżdżającemu czyniła honory. Dworu zaś naszego fuita podług zwyczajney etykiety przyimowała. JPP. Marszałkowie Koronni przywitawszy wsali doprowadzili do audyencyonalnego pokoju. Po oddaniu listów kredencyalnych NAYIAŚNIEYSZEMU PANU, i po zakończoney audyencyi z równą paradą odprowadzony wyiachał z zamku. Oddał zatym wizytę Xciu Jmci Prymassowi. Znaydował się tego dnia na obiedzie u JP. Mnischy Marszałka W. Koron:

Kopia Listów czterech od JW. Barona d'Igielström Generala en Chef woysk Rossyjskich do JW. Barona de Bühler Konsyliarza aktualnego Najiaśniejszej Imperatorowej Jmci Rossyjskiej pod dniem
25. Janu^{arii}
5. Febr^{uarii} 1793. pisanych.

LIST PIERWSZY.

JAŚNIE WIELMOŻNY MCI PANIE BARONIE!

Zainformowany już zostałeś JW. Wać Pan, w których Woiewodztwach tak w Polsce, iako i w Litwie iestem intencyonowany rozstawić woyska w komendzie moiey będące. Teraz mam honor postać JW. Wmć Panu przyłączony tu po Polsku obrachunek ogólny, oraz dzieścię szczególnych, z których JW.

WMPan poznasz doskonale wiele Prowiantow i Furażow na miesiąc każdy dostarczyć powinny, albo razem wszystkie, albo każde z osobna te Woiewodztwa, w których są wyznaczone kwatery dla woyska; Upraszam JW. WMPana, ażebyś o tym zawiadomił Konfederacyą Generalną, by tu zaleciła Konfederacyom Woiewodzkiem ułożenie wczesnie względem dostarczenia według zamierzoney kwoty Prowiantow i Furażow potrzebnych do miesiąca Maja w Roku terażnieyszym.

Mam honor z należytyym poważeniem zostawać.

Dan w Warszawie dnia ^{25. Januarii} 5. Febr. 1793. R.

JW. WMPana &c.

LIST DRUGI.

JAŚNIE WIELMOŻNY MCI PANIE BARONIE!

W liście dziś pisanym przesłałem JW. WMPana obrachunek oznaczający wielość Prowiantow i Furażow, których woysko pod kommendą moją zostające będzie potrzebować co miesiąc aż do miesiąca Maja w roku terażnieyszym. Mam honor przesłać jeszcze w liście terażnieyszym drugi obrachunek oznaczający wielość Prowiantow i Furażow tych, które prócz tamtych wczesnie trzeba przygotować dla tegoż woyska. Upraszam iako nayniżenieney tak ten, iako i tamten obrachunek komunikować Konfederacyi Generalney, i przelożyć iey, ażeby raczyła rozestać zalecenia szczególne Konfederacyom Woiewodzkiem, by te bez zwłoki też Prowianta i Furaże potrzebne dostarczyć kazaly.

Mam honor zostawać z należytyym poważeniem.

Dan w Warszawie dnia ^{25. Januarii} 5. Febr. 1793. R.

JW. WMPana &c.

LIST TRZECI.

JAŚNIE WIELMOŻNY MCI PANIE BARONIE!

Mając rozkaz Nayjaśniejszey Imperatorowey Jmci względem uczynienia obruchunku z Konfederacyą

Generalną, i względem zapłaty za Prowianta i Furaże przez tęż Konfederacyą dostarczone dla woysk Jey Imperatorskiej Mci dla armii Ukrainńskiej i Litewskiej od weyscia onych w Polskę i w Litwę aż do 1go Stycznia w roku terażniejszym, niemniej aż do 1go Lutego, według zaleceń danych od Konfederacyi Generalney; Upraszam JW. WMPana, ażebyś Konfederacyą Generalną o tym zawiadomił, i przelożył iey, ażeby raczyła zalecić wszystkim Kommissarzom Konfederacyi Woiewodzkich, by ci stawili się w Warszawie z kwitami, które mają na Prowianta i Furaże, to jest: z Prowincyi Wielkopolskiej i Mało Polskiej na dzień 10. z Prowincyi zaś W. X. Lit: na dzień 20. Lutego podług starego Kalendarza, dla uczynienia obrachunku dokładnego pod oczami moimi z Kommissyą Generalną Prowiantową.

Mam honor, zostawać z należyтым poważaniem.

Dan w Warszawie dnia ^{25. Januar:} 1793. R.
_{5. Febr.}

JW. WMPana &c.

LIST CZWARTY.

JAŚNIE WIELMOŻNY MCI PANIE BARONIE!

Dla zapobieżenia nieporządkowi i zwłóce, która dotąd wydarzała się tak w Konfederacyi Generalney, jako w Konfederacyach Woiewodzkich co się tycze dostarczania Prowiantów i Furażów dla woyska Imperatorowej Jmci znajdującego się w Polsce i w Litwie, Najjaśniejsza Imperatorowa Jmć powierzając mi kommendę tegoż woyska, raczyła mi dać instrukeye swoje względem sposobów przedsięwzięć się mających odtąd i na dalszy czas, ażeby tak Prowianty jako i Furaże były niezwłocznie dostarczone. — Sądę się więc być obowiązany przestać onę JW. WMPanu, ażebyś z nich mógł komunikować artykuły potrzebne Konfederacyi Generalney.

1mo. Jey Imperatorska Mość raczyła mi naylaskawiey zalecić, ażeby Konfederacya Generalna zawsze była zawiadomiona wiele Prowiantow i Furażów iest potrzebnych na miesiąc dla woyska znajdujacego się w moiey kommandzie tak w Polsce, iako i w Litwie i do których mieysc powinny być dostarczone, podług rozłożenia kwater woyskowych, dla tego uczyniłem dokładny obrachunek Prowiantu i Furażu dla komunikowania go Konfederacyi Generalney, i miałem honor przelać to w liście partykularnym JW. WMPanu.

2do. Konfederacya Generalna odebrawszy ten obrachunek, uczynić raczy dyspozycye swoje ogólne, i wyznaczy z strony swoiey po Woiewództwach, gdzie się woyska znajdują Kommissarzow, ludzi słuznych, dla rozłożenia i dostarczenia woynom wyżey wyrażonym według obrachunku potrzebnych Prowiantow i Furażow: wyznaczy oraz też Konfederacya Generalna przy każdym Pułku czyli Batalionie znajdującym się na kwaterach Kommissarzow mieyscowych, którzyby odbierali od obywatelów Prowianta i Furaże dostarczone, i rozdawały ie pułkom. Te zaś odbierając oną od Kommissarzow krajowych na ten koniec wyznaczonych, dawać będą kwity dokładne i sprawiedliwe, w których będzie wyrażona wielość Prowiantow i Furażow odebranych za czym rozkazem, z kąd ie dostarczono, i dla którego pułku czyli batalionu.

3tio. Przy każdym Kommissarzu Wdztwa czyli Powiatu będzie wyssany z naszej strony Officer, który weryfikować będzie wielość Prowiantow i Furażow przez Kommissarzow dostarczonych, i żeby nie było iakowych sporów o miarę i wagę w oddawaniu onych, wyznaczeni będą przy każdym Kommissarzu krajowym także i z naszej strony Kommissarze od pułkow i batalionow.

4to. Kommissarze krajowi wyznaczeni przy pułkach i batalionach oddawać będą pułkom czyli kom-

mendantom onych dostarczone prowianta i furaze za uczynioną rek wizycyą, która podpisana być powinna przez kommandanta pułku czyli batalionu, i która oznaczać będzie wiele prowiantów i furazów potrzeba, na wiele czasów, oraz dzień od którego i do którego dostarczone.

5to. Na końcu każdego miesiąca, który się zaczyna od 1szego dnia, Kommissarze kraiovi złożą kwity odebrane od pułków czyli kommandantów, kommandantowi Brygady czyli Generalowi, który się znajdować będzie w ten czas przy woysku, który je weryfikować będzie z rapportami i doniesieniami od pułków, i który zostawiwszy też kwity u siebie, zamiast onych, da im kwit generalny, oznaczający wielość prowiantów i furazów odebranych dla woysk będących pod jego kommandą, i wyrażający z iakiego Woiewództwa, i na iaki czas dostarczenie prowiantów i furazów nastąpiło. Kommissarze zaś kraiovi odebrawszy takowe kwity oddadzą je Konfederacyi Generalney, która zweryfikowawszy je, odbierze za nie od kommandanta generalnego woyska zapłatę, podług umowy uczynioney, albo też kwit do ostatecznego obrachunku, zachowawszy u siebie kwity dane przez kommandantów Brygad.

6to. Oddaie się to urządzenie Konfederacyi Generalney, ażeby cena zboża, mąki, krup, owsa i siana była równa dla każdego, żeby zapłata za nie nastąpiła bez ukrzywdzenia iednego lub drugiego. Od niey także zależy uczynienie równey w tym proporcyi tak dla iednego, iako i dla drugiego Woiewództwa.

7mo. Wyznaczeni Kommissarze kraiovi powinni zawsze mieć w gotowości zapas prowiantów i furazów na trzy miesiące; oddawać będą zawsze igo dnia miesiąca kommandom tyle, ile potrzeba na każdy miesiąc.

8vo. W przypadku marszu woysk, General en Chef doniesie weześnie o tym Konfederacyi Generalney,

w które Woiewództwo, przez które mieysca, iakie pułki i kommendy maſzerować będą. Konfederacya zaś Generalna odbierając takowe zawiadomienia, uczyni dyspozycye, ażeby przez Kommiſſarzewo osobno do tego wyznaczonych przygotowana była wielość potrzebnych prowiantow i furazow dla woysk przechodzących, odbierając od nich kwity na to co dostarczają.

Komunikując JW. WMPanu te artykuły, które dają widzieć wolę Imperatorowej Mci wyrażoną w moiey inſtrukcyi odebraney od Jey Imperatorskiej Mci, względem przedſiewzięcia sposobów do dostarczenia niezwłóznego prowiantow i furazow potrzebnych dla woyska pod moją kommendą będącego. — Upraszam JW. WMPana, ażebyś zapewnić raczył Konfederacyą Generalną, że za prowianta i furaze regularnie dostarczane, wszelka z strony moiey także będzie zachowana punktualność, w zaplaceniu za nie na końcu każdego mieſiaca, iak tylko kwity na one dawane mnie dóydą. — Mam honor być z należytym poważeniem.

JW. WMPana &c.

Kopia Ordynansu od JW. JPana Barona de Igielström Generala En Chef, i Kommandanta woysk Rosyjskich da Kommissyi Generalney Prowiantckiej danego w Warszawie dnia $\frac{5. \text{Stycznia}}{3. \text{Lutego}}$ 1795. R.

Nayiaśnieysza Imperatorowa Jeymość rozkazawszy mi, ażebym uczynił obrachunek i zapłatę za prowianta i furaze dostarczane dla woyska od weyścia onego w Polskę, aż do 1go Stycznia w Roku terażnieyszym, czyli to przez kupno, czyli przez Liwrunek, czyli przez inne sposoby według zleceń Konfederacyi generalney; Ażeby wola iey Imperatorskiej Mości w tym iak nayprędzey była wykonana, zalecam Kommissyi Generalney Prowiantowey, by uczyniła i oddała mnie obrachunki potrzebne mi do tego celu,

z objaśnieniem potrzebnym względem następujących artykułów:

1mo. Rachunek generalny, któryby oznaczał wielość Prowiantow i furazow, których potrzebowano dla wszystkich woysk regularnych i nie regularnych, Kawaleryi, Infanteryi, Artyleryi, tudzież koni Artyllerycznych, które były w Polsce w Armii Ukrainskiej, iako też dla tych, które były w Litwie pod kommendą JW. Generała En Cheff i kawalera wielu orderow Michała de Kreczetników. Ten rachunek powinien być uczyniony dwojaki: Pierwszy oznaczający wielość ludzi i koni podług ustanowionego Etatu, drugi oznaczający liczbę ludzi i koni na które aktualnie odbierano prowianta i furaze.

2do. Takowy rachunek powinien być zrobiony na trzy Termina. Pierwszy termin będzie od dnia wejścia woysk w granice Polskie, aż do dnia wstąpienia ich do Warszawy, klasć się będą w tę liczbę nie tylko te Pułki, które aktualnie weszły do Warszawy, ale też i inne wszystkie, które się istotnie pod ten czas znajdowały w Polsce i w Litwie. Drugi termin będzie od czasu wstąpienia woyska do Warszawy aż do 1go Stycznia w Roku terażniejszym. Trzeci zaś od dnia 1go Stycznia aż do dnia 1go Marca w tymże Roku. W tym ostatnim terminie potrzeba zrobić dwa przedziały: Pierwszy oznaczać będzie liczbę woysk, które podług woli Jej Imperatorskiej Mci zostaną pod moją kommendą w Polsce i w Litwie, a drugi liczbę tych, które z Armii Ukrainskiej i Litewskiej idą pod kommendą Generała En Cheff kawalera wielu orderow JW. Michała Kreczetnikowa, do tegoż rozdziału potrzeba jeszcze przydać do niego obrachunek prowiantow na dni 20. z góry, które Pułki powinny mieć stosownie do rozkazow Jej Imperatorskiej Mci.

3tio. Zawiadomienie dokładne o wielości prowiantow i furazow, które woyska odebrały nayprzód od Obywatelow Kraiowych podług zaleceń Konfederacyi

Generalney za kwitami dawanemi na nie. *zdo.* Tych na które kwitow nie ma. *5to.* Tych, które przez liwranca dostarczone były: Wyrazić trzeba w rachunku cenę i gdzie liwrunek był zrobiony za kontraktami legalnie uczynionemi, czyli za rozkazem Kommandanta Generalnego, i czyli są na to dokumenta. *4to.* Te, które Pułki same pokupowały, albo one mają z tego, co z Ekonomiki im zostało. Jeżeli je mają z kupna, trzeba wyrazić kwity, od sprzedawających na odebrane pieniądze dane, i zebrać one, ażeby można dokładnie doysć szacunku oznaczonego, oraz zapłaty, i gdzie się znajdują ci, którzy sprzedawali.

4to. Jeżeli z obrachunku całkowitey wielości prowiantow i furazow dostarczonych przez Obywatelow, czyli za liwrunkiem, albo przez Pułki same pokupionych, okaże się, że wzięto więcej niżeli potrzeba dla ludzi i koni, trzeba więc wyrazić osobno na boku to, co było wzięto nadto, przez kogo, i gdzie.

5to. Antecessorowie moi JJWW. Generalowie En Chef Kommandanci i kawalerowie wielu orderow, Michał Kochowski, i Michał Kreczetnikow wydali summy znaczne na prowianty i furaze dla woyska, dla tego potrzeba zasiągnąć od wszystkich kommissyi prowiantowych znajdujących się w Polsce i Litwie, od Generalow kommanderujących dywizyami woysk, i od wszystkich Pułkow dokładne zawiadomienie, wiele pieniędzy im dano na kupno prowiantow i furazow, podług ceny ustanowionej, czyli wyżey.— Potrzeba też uczynić opisanie dostateczne z okolicznościami, w którym wyrazić trzeba summy przez niektórych Panow Kraiowych i kommissarzow wzięte z summy Extraordynaryinej, za dostarczone przez nich prowianta i furaze dla woyska. Ażeby takowe wydane pieniądze były z weryfikowane, trzeba mieć z Kommissyi od pierwszego Kommissarza wojenne-

go w Warszawie albo w Wilnie zaświadczenie, któreby oznaczało dzień, wiele, komu, i za czym ordynansem dano ie z summy extraordinaryney, jeżeli się znajduią w Xieggach podpisy biorących pieniądze, albo jeżeli są jakie inne dostateczne dowody. Wyidzie odemnie rozkaz, ażeby te zawiadomienie poprzedniczo przesłane było do Kommissyi Generalney Prowiantckiey.

6to. Nayiaśnieysza Inperatorowa Jeymość rozkazała uczynić zapłatę za prowianta i furaże z Polki i Litwy wybrane ceną następującą, to jest: do czasu wstąpienia woysk do Warszawy ceną zwyczajną Rosyiską nazwaną Sztaadzka. Od tego zaś czasu aż do 1go Stycznia w tym Roku i nadal mąka po dwa Ruble, krupy po cztery Ruble, owies po Kublu iednym, kopiek 30. czetwert, siana Pud 10. kopiek. Podług tey ceny rachunek pieniędzy należących powinien bydź zrobiony, ale w osobney Rubryce, trzeba wyrazić, sumę, która przewyższa tę cenę, i która wynika z Kontraktow, dyspozycyi, czyli rozkazow kommandantow generalnych woyska, a nawet wyrażając to, trzeba oznaczyć i różnicę czasu.

7mo. Trzeba wypisać w każdym rachunku wyżej wyrażonym wiele wynosi summa, którą za prowianty i furaże należy zapłacić podług ceny Sztaadzkiey, a wiele z dodatkiem z summy extraordinaryney.

8vo. Należy wyrachować wiele powinien z tego wypłacić JW. Generał En Chef, i kawaler wielu orderów Michał Kreczetnikow za prowianty i furaże dostarczane dla woyska pod iego kommandą będącego, od dnia 1go Stycznia aż do dnia pierwszego Marca w terażnieyszym roku, zawierając w to dostarczenie prowiantow z góry na 20. dni.

Original jest podpisany:

Generał En Chef Baron d'IGIELSTRÖM.

Z A G R A N I C Z N E.

FRANCYA.

Wypis z Listu z Paryża pod datą 24. Stycznia.

Od 3 dni wiele osób pobrano z gminu do aresztu, przeto, że się odważyły mówić za Ludwikiem. Przechadzki i Kawiarnie pełne podeyrzeń: najmnijsze Nowo częstokroć i same tylko podeyrzenie jest dostateczną przyczyną do wtrącenia w więzienie Obywatelów.

Dnia zawczorayszego o godz: 5 po południu *Pelletier de St Fargeau* Deputowany gdy wszedł do Traktjera na obiad w ogrodzie rewolucyiny, zawołał ktoś: *oto St Fargeau*. Siada on do Stołu, tymczasem obok z nim siedzący pyta, czy nie on to jest *Pelletier de St Fargeau*? Tak jest, odpowiada; Wotowałeś na śmierć Ludwika? Wotowałem rzecze: tak mi sumienie kazało. Drugi dobywszy pałasza utapia w pierśsiach *de St Fargeau*, i sam zostawiając żelazo w ranie, ucieka. Powiadaią, że *P. St Fargeau* umarł nazajutrz. Ten trefunek doniesiony Sekcyi Kordelierów. A gdy się nieco zapaloczywość usmierzyła, ozwie się *Robertspierre*, iż wie dobrze, że tych wszystkich, którzy wotowali na śmierć Króla, jest w niebezpieczeństwie życie, przeto doradza, iżby sprawa tego zaboiu odłożona na czas dalszy była.

Powiadają, że Król Hiszpański ofiarował przyśtać Syna swego w zakład do Francyi z 4ma Batalionami bezbronnych: gdyby Konwencya Narodowa chciała śmierć skazania Ludwika odłożyć do Miesiąca, przyrzekając starania w tym czasie dolożyć, aby Potencye Europeyskie pokóy uczyniły z Francją, i to Państwo za Rzeczpospolitą wolną aby uznały.

Dnia 25. Stycznia. *P. Pelletier de St Fargeau* nie umarł tego poranku iak był raniony; lecz następney nocy. Ciało iego zwykłą paradą do Pantheonu dnia wczorayszego zaniesione.

Wszystkie sekey Paryża, Administracye, Trybunały, Rada wykonawcza, Konwencya Narodowa, i liczne zgromadzenie Negrów temu towarzyszyły pogrzebowi. Ta parada od 12 do 6 po południu trwała. Za Buftem wolności krwią zbroczone suknie zmarłego położono, sam zaś leżał na łożu, na którym umarł, do pasa obnażony, rana i krew płynąca na widoku były, szabla, którą był przebity, położona na boku na podstawie widziana, przyozdobiona sukniem białym, festonami dembowemi i cyprysowemi była. Wszystko to na placu *de Picques* wysoko ułożono, dokąd przez wschody, na których stały pochodnie i lichtarze ze świecami, wstępować można było. Muzyka żałobne wygrywała pieśni. Jak tylko cała parada zbliżyła się do placu, niesione były wyobrażenia wolności przez Obywatelów. Federaci 84 Departamentów, Gwardya Narod: suknie skrzwawione na kopii festonami dębu i cyprysu uwinięte niośta. Wpółśród Deputowanych Chorągiew była: na której ostatnie słowa Pelletiera wypisano: *Jestem kontent, że przeleżałem krew za Ojczyznę, spodziewam się, iż ugruntuje się przez to Wolność i Równość, i że poznani będą nieprzyjaciele Rzplitej.* Ciało niesione przez Obywatelów do placu *de Picques*: dokąd gdy cała przybyła parada, Obywatel ceremoniałem zatrudniający się, oddał Prezydentowi Konwencyi Koronę dębową i Kwiaty. Pod ów czas Prezydent muzyką Narodową uprzedzony obszedł do koła monument, i wstąpił po schodach na podstawę dla włożenia na głowę Pelletiera Korony Obywatelskiej.

W tym czasie ieden z Federatów pogrzebową miał mowę. Po której cała parada ruszyła się aż do Pantheonu, gdzie ciało złożone na wyższym mieyscu, Konwencya Narodowa otoczyła go do koła. Muzyka żałobna powtarzała smutne odgłosy. Brat Pelletiera miał mowę, w której opowiada: że brat jego napisał już prawie całe dzieło Edukacyi Narodowej, które wkrótce ogłoszone będzie: skończył temi słowy: *Daję głos, jako Brat moy na śmierć tyranow.*

Ze Mad: Royale Córka Króla Francuzkiego ściętego umarła, nie prawdzi się Królowa, Siostra Króla, Córka i Syn dotąd ieszcze w *du Temple* znajduią się; co z niemi czynić będą, wiadomo nie iest. Po straceniu Króla pospólstwo mówiło: z Maryą Antoniną nie dłuższa będzie zabawa, iak dni 8. Zrobi się iey process o poślazowanie afsygnatów.

Miasto iest zupełnie spokojne, i nie się w tych dniach ważnego nie zdarzyło.

Wielbić zaczynaią odwagę Obywatela *Bois le Duc*, który na Sessyi poniedziałkowej w Zgrom: Narodow: dopraszał się, aby ciało Ludwika w Katedralnym Kościele Miasta *Sens* w Szampanii, gdzie Delfin Ociec iego i Matka Królowna Polska Elektora Saskiego Córka spoczywają. Ten *Bois le Duc* iest to przeszły Opat i Syn naturalny Ludwika XV, który za takiego był uznany.

Z *Paruża* dnia 29 *Styczn:* *Kairsaint* i *Manuel* Deputowani Konwencyi Narodowej składają swą funkcyą.

List Manuela w którym wyraża swoje złożenie Urzędu.

Obywatelu Prezydencie! Reprezentanci ludu! Równie ia prawa iako i powinności moje poznaię. Zawsze wypełniałem pierwsze, bym nieubliżył drugim. Zbrodnia przeciwko mnie zdziałana, iest to zbrodnią przeciwko Narodowi.

Nie donieść Narodowi o tym: byłoby tym samym go zdradzić. Sekretarz Konwencyi po Sessyi 40 godzinney, w czasie której pięciu głosami los nayważniejszy wszystkich Państwa udecydowano: wyszedł z sali dla użycia świeżego powietrza: gdy kupa Sędziów napada na mnie Delegowanego wolnego ludu: pierwsze poruszenie moje było ich zaraz ukarać, lecz wolałem Konwencyi zostawić i za moję, i za iey sawey krzywdę, sprawiedliwą zemstę.

Reprezentanci cóżescie uczynili? . . . . . mając władzę Naywyższą, tey nie macie mocy, byście do 84. Departamentów wyffali Listę niektórych burzycielów.

A wszakci to oni przez samą sposobność wzniecania rozruchów wam odbierają moc czynienia dobrze. Pierwszą razą Prawodawcy: skorocześnie dozwolili siebie wygnać z Kraiu, tym samym na niebezpieczeństwo Francją naraziliście, i takimi będąc, iakimi jesteście, (prawda się sama z ust wydobywa;) tak jest, iakimi jesteście nie możecie wybawić Francyi.

Człowiek poczciwy nie ma nic więcej, tylko jeden płaszcz, którymby się okrył. Co się mnie tycze, Obywatelu Prezydencie, kiedy się nic nie spodziewam, ani się boję niczego: protestowałem się przed Konwencyą Narod: zem gotów w iey oczach w przepaść wrzucić się z Kurcyuszem, aby tylko lud był uszczęśliwionym; sądzę, iż winien jestem summieniu i obowiązkom moim, abym doniośł Konwencyi o złożeniu Urzędu mego. Proszę przyjąć, gdyż jest w mocy moiej służyć w tym stopniu na którym mnie osadzono.

Lepiej usłużę Oyczyźnie moiej w zakątkach domowych: poświęcając mię przez pisma i przykłady Edukacyi młodzieży. Gdy zwłaszcza na niczym rewolucyi terażniejszey nie zbywa, tylko na ludziach.

Deputowany *Kiersaint* złożył Urząd, iako członek Konwencyi Narodowej, wielka powstała burza w czasie Sessyi. Następujący list iego wytlómaczy przyczynę zamieszania.

Armand - Guy - Kersaint do Prezydenta Konwencyi.

Obywatelu Prezydencie! — Zdrowie moje znacznie nadwerężone, przyczyną jest, iż znieść nie mogłem burzliwych Sessyi Zgromadzenia Narodowego, iako i terażniejszych Konwencyi niemniej pełnych zamieszania, lecz tego naybardziej zcierpieć nie mogę, abym zasiadał z hańbą *obok ludzi krwią szroczonych* pod ów czas, gdy ich zdania uprzedzone postfachami przemogły nad zdaniem poczciwych Obywateli, wziął górę Marat nad Petionem. Jeśli miłości ku Oyczyźnie moiej uczyniła mię zatwardziałym, zem to nieszczęście znoś, bydź kolegą owych, którzy byli dowódcami i chwalcami, na dniu drugim

Septembra popełnionych zabójstw, chcę przynajmniej ochronić sławę moję od tey nagany, żem był ich współnikiem; moment mam tylko na to, jutro nie będzie czasu, wracam się na łono ludu, pozbawiam się nie-tykalności, którą byłem zaszczycony. Gotów jestem zdać rachunek spraw wszystkich moich temuż ludowi, a teraz daleki od boiaźni i nagany, składam Urząd Deputata Konwencyi Narodowej. Dnia 18 Stycznia (podpisano) *Kiersaynt*.

H O L L A N D Y A.

Wypis z listu z Hagi datowanego dnia 29. Stycznia. Mamy tu wiadomość, że dwor Londyński po akcie tyrannii Paryzkiej nie przyjął Pana *Chauvelin* w charakterze, a Milord Ankland, Poseł Extraordynaryiny Wielkiej Brytanii u Rzeczypospolitey Hollenderskiej, podał dnia wczorayszego Stanom Generalnym następujący Memoryał:

STANT GENERALNE!

Niżey podpisany Ambassador Extraordynaryiny, i Pełnomocny Króla Wielkiej Brytanii, ma honor za wyraźnym Króla swego rozkazem donieść Stanom Generalnym, iż gdy wiadomość do Londynu dnia 24. t. m. o śmierci okropney Króla Jmci Chrześcijańskiego doszła, Król Jmć W. Brytanii kazał nie zwłocznie zgromadzić się swey radzie prywatney, i sam na niey będąc przytomny, wydał rozkaz Lordowi *Grenville* Ministrowi Stanu Króla Jmci W. Brytanii pisać tegoż dnia do Pana *Chauvelin*, dla doniesienia mu, iż charakter jego dawniejszy u Króla Jmci którego sprawowanie, tak długo było zawieszony, ustał zupełnie przez śmierć fatalną zesłego Króla Jmci Chrześcijańskiego, gdy w żadney publiczney od-
tąd nie znajduje się funkcyi; Król Jmć W. Brytanii po takowym przypadku dopuścić nie może, aby zostawał dłużej w Państwach Angielskich. Za słuszną rzecz przeto sądzi wydać rozkaz, aby oddalił się z Królestwa w przeciągu ośmiu dni. *Zada*

Król Jmć, aby mu oddana była tym końcem kopia wydanego rozkazu od samegoż Króla Jmci w Radzie prywatney znajdującego się. Poftany jest Pafzport dla samego, i dla iego dworu, któremu nie będą żadne do powrotu czynione przeszkody, aby mógł do Francyi powrócić ze wſzystkimi względami powinnemi Ministrowi dawniey Pełnomocnemu Króla Jmci Chrześcianańskiego, iako mającego niegdys charakter Pofta u Króla Jmci W. Brytannii. Działo się w Ha-dze d. 28. Stycznia 1793.

(podpisano) AUCKLAND.

BELGIUM.

Z *Bruxelli* d. 21. Stycznia. Reprezentanci tutejszego miasta Dekret Konwencyi Narodowej Paryzkiej d. 15. Grudnia ferowanej, już teraz przyjęli, i swoy manifest odwołali, lecz żeby tego samego zdania było poſpolstwo, wiele jeszcze potrzeba dokładać ftarania.

Fortecę *Rüremonde* mają Francuzi wzmacniać, dokąd ogromne Ńciągają się tego Narodu woyska.

Reprezentanci nasi wſzystkie kary Ńmierci, podług układu Francuzkiego, na same tylko Ńcinanie odmienili.

Przez Antwerpią wiele beczek z pieniędzmi, które z Amsterdamu nadeszły, do Paryża prowadzono.

Z *Mechlinii* d. 17. Stycznia. Wczoray około wieczora przybyli do tego miasta Kommissarze Konwencyi Narodowej obywatele *Camus* i *Gossuin*, wyŃfiedli przed domem *la Grue*, gdzie widziano przybity Dekret pod datą 15. Grudnia 1792. W puł do 12. tymczasowy kommandant *P. d'Averton* konno przybył na ratusz z wielą officerami do Reprezentant w, dla przywzrowadzenia do exekucyi dekretu pod artykułem 4. wydanego od konwencyi Narodowej względem Ńprzeciwienia się Reprezentantow, którzy się znouwu proteŃstowali przeciwko temu Dekretowi: Kommandant wypełniał rozmaite rozkazy, i przygotowano liczną do tego Gwardyą, część przy Katedralnym Kościele,

część przy kassie publiczney rozstawiono, inni zajęli klasztory, pieczętując wszystkie rzeczy, czym się jeszcze dotąd zatrudniają.

Rekwizycya wspomniona w poprzedzającej rezolucyi.

W IMIE RZPLTEY FRANCUSKIEY.

Dla skutecznienia rekwizycyi nam podaney dnia dzisieyszego przez Obywatelow *Camus* i *Gossuin* Kommissarzow dla exekucyi artykułu IV. przez Konwencyą Narodową postanowionego w następującej kopii:

Wymagam po Reprezentantach Mechlinii, aby nie zwłocznie okazali stan niżej wyrażonych obiektów.

- 1.) Kościoła Katedralnego, kassy, i innych rzeczy kosztownych.
- 2.) Sprzętów Arcybiskupstwa, i wszelkich należności.
- 3.) Rozmaitych kapituł świeckich.
- 4.) Opaństw i klasztorow.
- 5.) Kass publicznych.
- 6.) Emigrantow Francuzkich i rodakow.
- 7.) Komanderyi.
- 8.) Tytułow i beneficjow.
- 9.) Dochodow i żywności, zostawiając iednak co potrzebnego jest dla zgromadzeń partykularnych.
- 10.) Broni i amunicyi wojenney.

Nie mniej wymaga, aby był ieden officer Cywilny przydany dla przytomności i assystencyi każdemu Kommissarzowi wyznaczonemu i umocowanemu do exekucyi IV. artykułu: a officer Cywilny będzie trzymał protokół wszelkich czynności. Dnia 27. Stycznia R. 2go Rzpłtey Francuzkiey,

Podpisano. Kommandant tymczasowy d'AVERTON.

N I E M C Y.

Z *Frankfurtu* d. 26. *Stycz.* Na dziś dniu z woli Króla Jmci Pruskiego wyszło obwieszczenie, bezpieczeństwa i sprawiedliwość wszystkim na Jarmark wielkonocny do tego miasta bądź z Towarami bądź po Towary przybywającym osobom zapewniające, wedle iednostaynie dawniey używanego w przepisach zwyczaju, i na ten koniec tak woyska Pruskie, iako i alliantckie sciffe będą mieć zalecenia chronienia się komużkolwiek dawania napasći.

DODA.

KORRESPONDENTA KRAJOWEGO

Y ZAGRANICZNEGO.

W Sobotę dnia 16. Lutego 1793. Roku.

Z Warszawy dnia 16 Lutego. Dnia 14 Miasto Warszawa uskuteczniając nakazy Nayias: Generalności, — JPP. Andrzeia Rafałowicza, Andrzeia Platha, i Ignacego Malczewskiego Delegowanych do Nayiasn: Generalności do Grodna wysłało.

Z Horynki d. 5. Lutego. Odprawił się tu akt ślubny JW. Kаетana Ożarówskiego, Majora Kawaleryi Narodowej, z JW. Cecylią Platerowną ex-Pisarzowną Polną W. X. Lit: który to akt liczna Familia JWW. Rodziców, przytomnością swoją przyzdobiła.

A N G L I A.

Z Londynu dnia 25. Stycznia. Już tu pewną mamy wiadomość, że władza wykonawcza w Paryżu zamysła niezwłocznie wojnę Anglii wypowiedzieć, i iak nayspieszniey do Hollandyi wkroczyć.

Dnia 29. Stycznia. Familia Królewska niedzieli przeszley okazała się w kaplicy Sgo Jerzego żalobą okryta z okoliczności śmierci Króla Jmci Chrześciańskiego.

Nie tylko w Londynie, ale w całym Państwie W. Brytanii powszechna widzieć się daie żalność po odebraney fatalney z Paryża nowinie, która dnia 21. Stycznia w dzieiach swiata nayokropnieyszą zostawi pamiątkę, z hańbą wieczną 18go Wieku. Skoro ta wieść doszła do tuteyszego miasta pod czas teatralney reprezentacyi, przytomni spektatorowie kończyć niedopuszcili aktorom, zaffonione proscenium. Rozeszli się wszyscy w milczeniu i smutku zanurzeni.

Lord *Loughborough* ogłoszony jest Kanclerzem W. Brytanii.

Xiąże *de Galles* prosił u Króla Jmci, aby mu wolno było służyć w randze Pułkownika dragonii lekkiej, która imię jego nosi.

Wszystko tu woijnym tchnie zapamię, zda się, iż z Francją wkrótce do nieuchronnej przyjdzie wojny, a ta naybardziej z powszechną wolą Bretonow zgadzałaby się. Rzecz jest chwalebna dla Anglii, być przeznaczoną do zabieżenia naywiększym kłękcom całej Europy.

Lord *St Helens* dnia wczorayszego do *Portsmouth* udał się, żąd na poselstwo do Madryckiego dworu pospieszy.

Lordowie Duchowni i Swieccy znajdować się mają przytomni w Kościele S. Małgorzaty, gdzie rocznica obchodzona będzie męczennika Karola I.

Ambassador Hiszpański w kaplicy swojej *Manchester square* sprawował obchod pogrzebowy dnia wczorayszego za duszę Ludwika XVI. Ten Pan żądał, aby Francuzki Biskup dopełnił tę smutną ceremonią. Prałat rezydujący w Londynie Arcybiskup *d'Aix* w asystencyi Biskupa *de Limoges* pierwszego ialmużnika Fran: zadosyć uczynił woli Poffa.

Biskupi Francuzscy do tego miasta zbiegli, po zaślagnionej radzie od xiędza *Douglas* Biskupa Katolickiego w Londynie, postanowili przez wszystkie dni tego tygodnia, oprócz piątku, odprawować Mszę Rekwialne w Kaplicach Katolickich miasta od 8mej godziny ranney, do 1wfszey z południa.

P R U S S Y.

Z *Berlina* dnia 29. *Stycznia*. Dnia 24. tego mies: obchodzono tu Restauracyi akademii *Berlińskiej* pamiątkę, która na dzień narodenia niesmiertelney pamięci *Fryderyka II.* Restauratora państwa Pruskiego wypada. Przy licznie zgromadzonych xiążetach krwi Królewskiej i Panach, *Graff Herzberg* akademii *Curator* miał mowę, w której dowodził, że Rząd Mo-

narchiczny dobry i istotny, ma przewagę i pierzeństwo nad wszystkie republikantskie rządy. Doktor zaś *Mariau* czytał dySSERTACYĄ o złym wyrozumieniu wolności i równości. W czasie tey sessyi oznaymił *J.P. Hertzberg*, iż Xże *Galliczyn* Roslyiski Posel w Hadze, obrany jest akademii tuteyszey współ-członkiem.

Pana *Condorcet* dla znanych iego sentymentow demokratycznych i rewolucyinych z towarzystwa swego z rozkazu Króla Jmci Akademia wyrzuciła (tak, iako nieco dawniey w Peterzburzkiej akademii z imieniem tegoż stało się.)

Minister stanu Graf *Haugwitz* do Frankfurtu nad Mænem udał się.

Dwór nasz po ś. p. Królu Francuzkim włożył żalobę.

Wywóz wszelkiey ammunicyi i żywności do Francyi zakazany. Wszystkim obywatelom, i poddanym w służbie Francuzkiej zostaiącym powrot do kraiu zalecony.

Graf *Brühl* przeszły Polski artylleryi Koronney Generał pozawczoray w drodze umarł.

N I E M C Y.

Z Kolonii d. 1. Lutego. Gazety Hollenderkie donoszą: że admiralicya Amsterdamska, wydała ordynans prędkiego uzbraiania wielu okrętow liniowych, i że rozpoczęła korespondencyą z czterma innemi admiralicyami, dla ustanowienia ilości ogulney ludzi i okrętow maiących się dostarczyć.

Mamy wiadomość przez listy z *Dublina*: iż Izby Parlamentu zatrudniaią się Billem o Cudzoziemcach podobnym do Billu, który niedawno w Parlamencie Angielskim w akt Parlamentu zamieniony.

Piszą z Awenionu 13. Stycznia, że Generał *d'Anzelme* jest wzięty w areszt w *Apt* swoiey oyczyźnie, gdzie się znajdował przybywszy z Awenionu dnia 30. Grudnia. Pod eskortą Gendarmeryi prowadzą go do Paryża: która się co stacya odmienia, pozawczoray był w Orange.

DONIESIENIA.

Wyszedł z druku Polityczny Kalendarzyk Kraiowy i Zagraniczny, za-wierający imiona Monarchow, Xiążąt udzielnych i Rzplitych Europeyfskich przez alfabet ułożone także Ministrów Dvgnitarzow, Orderowych, Kor: Pol: i W. X. Lit: Senatorow, Urzedników, Woiewodztw. Ziemi i Powiatow tudzież Marszałkow, i Konsylarżow Najiaś: Konfederacyi O: Nar: i wszystkie terażniejsze Magistratury, na koniec zbior krotki politycznych od mian i przypadkow znaczniejszych w ciągu Roku 1792. zaszlych od datami wzmiankowanych. Cena na ordynaryjnym papierze Zł: 2. na hollenderkim w podobney oprawie po Zł: 5 a z futeralikami na hollenderkim pap: Zł: 4. Dostanie w Kantorze Kompanii Korrespondenta Kraiowego, w drukarni P. Zawadzkiego i na Poczcie.

W Sklepie P. Deringa, przy Nowo-Mieyskiej bramie Nro 164. nayduią się świeże nadeszłe nasiona Wiedeńskie w bardzo dobrych gatunkach za słuszną cenę,

Znayduie się w Magazynie nad wiflą, w Pałacu teraz JPana Doma-fzewskiego na przedaz. Pily ręczne nierownie tańsze iak zagraniczne font onych po Złotemu. Pilniki ostrzejsze niz Zagraniczne bunt po Zł: 2. gro: 15. Wszelkie naczynia kowalskie y slusarskie stalone font po gro: 15. Stal dwarazy rafinowana font po gro: 18. a 3 rary rafinowanej po gro: 20. Goździe szkutne rozna cena podług wielkości. Kosy sieczkowe po Zł: 2. Kosy trawne po Zł: 1. gro: 15. Te wszystkie naczynia tak się aseku-rują gdyby wrobocie niezdały się nazad oddane dostanie kazdy insze lub nazad pieniądze, niezważając nato choćby były używane nazad przyjęte będą. Tamże Olszyna w Szaźniach nie przekładanych sbośobem drwalow jest na-przedaz. Wozki jedno konne y paro konne na urząd kowane są takze do przedania. Nawet Fabryki żelaza stali, y wszelkich naczyn z wifłamy do nich należącemi są na przedaz. y osobna fabryka warzoney Soli jest takoz na przedaz.

Podaje się do wiadomości iż Sarozakonny Eal Idzkowicz Mieszkaniec Miasta J. K. Mci. Dubienki za Reskryptem od Naiasniejszego Krola Pana naszego Mil ściwego w Warszawie Dnia 5. Mca. Stycznia Roku teraz idą-cego wypadłym, na mocy którego Innotescencya Dnia 5 Lutego Roku teraz eyszego nastąpiła, wzywa kredytorow tak w kraini będących iako y za granicą na dniu 22. Mca Kwietnia Roku teraz bieżącego na gront Miasta J. K. Mci. Dubienki podając cały sway majątek pod konkurs wie-ryczycielów. Dan w Dubience dnia 10. Februari 1795 Roku.

W Piątek przeszly pewney Osobie zginol Zygarek na którym na Ce-ferblacie napis a Paris, spodem amelia szafirowa z Cefra Krolewską, Łan-cuszek porzuc: ny, giente sztuczki, u kancza Lancuszka Tabliczka szafirowa nabiitana, Ok ag Zegarka płaski obsadzany perełkami, koperta z obydwoch-stron sfilanna, ktoby go znalazł lub u kogo posłrzegl: nech raczy uwiado-nić W. JPana. Ziemięckiego Chorążego w Gwardyi Litewskiej stojącego w koszarach na ujazdowie, a odbierze nagrody Czerwonych Zł: 5.

Daie się do wiadomości że na dniu 25. Lutym to jest w poniedziałek zaczynac się będzie Aukcyja po zmarłym Generale Maiorze Szybachu, w Koszarach Kadetow w Pawillonie pod Nro. 39. Na Futra, Suknie, Bie-liczne, Xiążki rozne, Woyfkowe y Polityczne Meble: y inne sprzety domo-we, iako y dwa Poiazdy, jeden, Karyta na dwie Osoby, a drugi, Kocz na dragach y Passach. Ktoby sobie zyczyl co z tych nabydz, uda się do tegoż Pawillonu pod Nro. 39. gdzie się z wyz: rzeczona Aukcyja od prawiac be-dzie a to tylko po południu od godziny 1. do zmierschu.